

ДОБРУДЖАНСКО СЛОВО

ИЗЛИЗА ТРИ ПЪТИ СЕДМИЧНО

Главен Редактор: С. Т. ПЕТРОВЪ.

Телефонъ № 248.

Единъ брой 20 ст.

Ад. ест.:
Редак. „Добруджанско Слово“
ул. „Малка Търговска“, 2
Варна.
Абонаментъ:
Годишен 40 лв.
Полугодишен 20 лв.
Объявления се приематъ по
споразумение.
Реклама не се връща.

Добруджанскиятъ въпросъ.

Политическото положение днесъ е отъ естество да катурни единко, което конференцията въ едно продължително време създаде за умиротворение на света. Свѣтътъ е прѣдъ по-ри, усложнения. Тѣй дълго желания миръ отъ народитъ станал химера, защото въ Парижъ рѣшаваше на справедливостта и правдата, а — насието, позора, отмишението. Въ резултатъ на послѣдъкъ имаме недоволни и то не само побѣдени, а и побѣдителни. Отъ друга страна, по настоящемъ рускиятъ въпросъ е въ своя най-критически фазисъ, а наедно съ него и бесарабскиятъ, който пакъ влече неразривно свързани слѣдъ себе си — добруджански въпросъ. При еднакви сѣмъ нова обстановка на всемирната сцена отново излиза малко шумниятъ добруджански въпросъ, като приема окончателно другъ видъ, съвсѣмъ друго съдържание и слѣдователно ново радикално разрѣшение.

Въ редъ статии ние ще разгледаме положението на добруджански въпросъ въ свързка съ днешниятъ политически моментъ и неговото вѣроятно разрѣшение. Въ днешната статия мимоходомъ ние ще начертаемъ съедри шрихи пътятъ, развитието на добрудж. въпросъ до сегашниятъ му рѣшителенъ моментъ.

Добруджанскиятъ въпросъ датира отъ Санъ-Стефанскиятъ договоръ. До тогава той е билъ

общобългарски, защото прѣди това Добруджа се считаше като неразривна частъ отъ Источна Мизия. Слѣдъ освободителната война 1878 год. по силата на известна спогодба между Румъния и Русия Добруджа се даде въ заплата на първата. Прѣзъ румънскиятъ режимъ 1878 — 1913 г. добруджанскиятъ въпросъ несе подига, понеже младото българско княжество и царство България се нуждаха отъ приятелство съ околнитъ съседни. Така до общоевропейската война слѣдъ която, надхитрени, ние изгубихме и тѣй наречения тригълникъ — Добричъ, Балчикъ, Силистра и др. градове. Отъ тогава добрудж. въпросъ влѣзе въ своята най-изострена форма и прѣкара редъ фазиси. Начало на неговата интензивностъ е масовото интерниране и отвлечането на добруджанското население слѣдъ това войната за неговото разрѣшение, освобождението на Добруджа, борба за запазване придобитата свобода — двата Бабадашки събора — прѣди това Букурешкиятъ миръ, оставката на Малиновото правителство — включително днешното му положение.

Когато се изуча добрудж. въпросъ не трѣба да се изпуска изпрѣдъкъ, че той винаги е билъ въ тѣсна зависимостъ съ политическитъ условия и историческитъ моменти които въобще прѣживяватъ народитъ.

Записка Хр. Шаренкова

Илия Д. Кенковъ

те сега пишатъ на 14 декември
т. г. въ п. р. „Пр. Богородица“
Варна.

Изъ папката на редакция.

(писмо отъ Добричъ).

Тукъ живогътъ е тежъкъ. На пияната всѣки денъ чезнатъ продуктитъ или пъкъ цѣнитъ имъ свѣткавице — разтѣтъ. Наводили сѣ града разни търговски фирми отъ разни градове, правятъ сдѣлки и ги отнасятъ далече въ вътрѣшността, гдѣто тѣ иматъ цѣна. Така продуктитъ отъ първа необходимостъ систематично вискватъ. Бобътъ, хлѣбътъ и др. се губятъ и намаляватъ. Единъ денъ по свой редъ ние ще осъсимъ при ненормално високи цѣни, защото властитъ не даватъ ухо на всичко това, даже съдѣйствуватъ. Нима не познавате румънската администрация! Нейната корупция е пословична.

Питате ме за училищата! За сега се прѣдпазвамъ да си кажа заключителната дума, но отъ това което научихъ — бихъ казалъ най-обиднитъ си думи нѣмъ. Тукъ се вършатъ такива аномалии, такива беззакония, че просто е гнусно да се говори за това! Нѣмамъ достатъчно време, нито възможността подробно да Ви разкажа какво се сърше тукъ, какво сѣ вършело миналата година и пр.

За това други пътъ. Б.

ХРОНИКА

Утро устройва въ недѣля учество „П. Славейковъ“ въ гимнастическия салонъ на дѣвич. гимназия при отбрана програма. Участватъ г. г. Ст. Стояновъ, Т. Кръстевъ, С. Киселковъ, г-ца Лада Кжнева и др. Утрото ще се открие съ рефератъ за Пенчо Славейковъ.

Отъ едно частно писмо се научаваме, че училищата въ Добричъ и Добришко до тоя моментъ не изучаватъ редовно всички прѣдмети, защото нѣматъ достатъчно учители по отдѣлнитъ специалности. Ако това е вѣрно ние питаме тукъшната инспекция отъ своя страна какво е направила тя за разрѣшението на този въпросъ? Знае ли тя какво се върши отъкъд?

Въ свързка съ това отъ гр. Добричъ ни пишеть, че тамошното училищно настоятелство е изпратило съ специална мисия да ходатайства прѣдъ румънското министерство на Народното Просвѣщение г. А. Муцевъ.

Редакцията има свѣдения, че сегашниятъ добришки директоръ г. Р. Василевъ самъ на своя глава уволнява и назначава безъ нужния цензъ учители. За доказателство ще споменемъ пътятъ слѣдния примѣръ: Българзата на г. Ал. Великовъ назначена до днесъ не още на служба. Е. В-въ, кой знае защо, и успорва това право. То-зи случай е извѣстенъ поне на инспекцията! Какъ гледа тя на него? Какво е направила и въобще мисли ли сериозно да прави нѣщо? — Ние не знаемъ, обаче вѣрме е вече, ако наистина съществуватъ аномалии да имъ се тури край.

Ще се повърнемъ до пакти.

За градската библиотека. Отъ града ни пишеть съ вчерашна дата: „Градската библиотека е занимарена. Много отъ книгитъ сѣ съ скъсани страници, особено стихотворнитъ зборници и списания. Въ библиотеката не се получаватъ уреденитъ наши списания. Ако стане нужда ще изнесемъ факти.“ Съ горното обръщение внимание на библиотеката.

Градочалински лично е заловилъ единъ контрабандистъ съ единъ куфаръ и единъ ржечъ кошъ, пълненъ съ захаръ. Захарта е конфискувана.

На „Варненски работникъ“ Понеже в-ка ни е вече свързанъ редакцията моли „Варн. работникъ“ да има търпение до въ събота, когато ще излеземъ на ново и ще отговоримъ на отговора на нашето антрафиле „Да бждемъ на чисто“ Слѣдъ което редакцията смѣта за излишно да води каквато и да е полемика съ „В. работникъ“.

А колкото за тесняка Е. Атанасовъ, прѣдс. на Добрудж. Д-ство него ще бичуваме до тогава, до като или си отиде въ народния домъ или като добруджанецъ се откаже да па-тентова дѣлото за лични и партийни цѣли и прави отъ членове въ на Д-вото свои съпартизани.

Търпение „Варн. работникъ“!

Печатница „Войниковъ“ — Варна.

БРАТИЯ Н. ДЖУРОВИ

СОФИЯ, РУСЕ — ВАРНА.

НА ЕДРО манифактурни, сарашки и обу-
щарски стоки пристигнаха въ голѣмъ изборъ

Магазинъ въ Варна ул. „Манчестеръ“ бившъ Саркисъ Курмджиянъ.

При Кредитното Акционерно Д-во „ЗОРА“

Варна — ул. „Софиянка“.

на износни цѣни ограничено количество Европейски кон-
ски клинци, книжни човали, желѣзария, цинковани
кофи, ламарина № 10, обуща, бракувано войнишко
облѣкло и др. 1—5

ЧЕТЕТЕ ВЪ „ДОБРУДЖАНСКО СЛОВО“

ПОСЛЕДНИ НОВИНИ.

Стамболийски се връща.

СОФИЯ 11 декем. Въ политическите кръгове се върва, че м-ръ прѣд. Стамболийски, който според една Лионска телеграма билъ заминалъ за Лионъ, се очаква да се завърне прѣзъ идната септемврия, като при идването си се отбие за два дни въ Бѣлградъ.

Ромжия застрашена.

РУСЕ 11 дек. „Димитрия“ пише, че външното положение на Ромжия било лошо, войските, които се концентрирали покрай Дунава

и въ Добруджа щѣли да бждатъ отеглени.

Ревизия на договоритѣ.

СОФИЯ 10 декем. „Екзельсбуръ“ съобщава, че една отъ първите грижи на лигата на народитѣ щѣла да бжде ревизията на нѣкои клаузи отъ договоритѣ сключени съ бившитѣ неприятели.

Напусчатъ Русия.

СОФИЯ 11 дек. Съобщавагъ отъ Цариградъ, че напоследѣтъкъ съ параходъ отъ Новоросийскъ сж пристигнали повече отъ 310—400 семейства, напуснали Одеса и др. крайморски области.

Анунцио диктаторъ.

СОФИЯ 11 декем. Сръбския „Правда“ пише, че Анунцио разполагалъ съ 50 хил. войници малка флота и билъ диктаторъ на цѣлото крайбрежие.

Задъ крайчица на завѣсата.

(Мисли и впечатления)

Отъ рано бѣше афиширано, че Варненското Добруд.-дружество на 4 того ще има събрание въ зала „Съединение“, на което делегатитѣ отъ В. Д. Съборъ и комисията за настаняване добрудж. бѣжанци ще дадѣтъ отчетъ: единтъ — за дѣйността си въ конгреса и положението на добруджанския въпросъ, а другитѣ — върху сегашното финансово положение и операциитѣ на комисията. Понеже рѣшитѣ на говорившитѣ прѣдставляватъ интересъ за едно голѣмо мнозинство, затова ние ще си позволимъ подолу да резюмираме най-същественото отъ тѣхъ. При това обаче нека читателтъ ни позволи една малка бѣлѣжка. Настоящитѣ скромни бѣлѣжки иматъ за цѣлъ да покажатъ на интересувания се какво е схващането на ръководнитѣ лица на тукашното добруд.-д-во по отдѣлни актуални въпроси. Тукъ му е мѣстото да открия една малка скоба за да обясня какъвъ е по своето естество добруджанския въпросъ. Това е необходимо още повече, че той вълнува живо емигранцията (Вижъ брой 133 на Д. Слово).

Добруджанското дѣло е единъ чисто националенъ въпросъ. Ние тукъ и добруджанцитѣ *отвѣжда* оставаме собственитѣ си интереси когато разгиваме за своята кауза. Ние признаваме само една политика: *добруджанската*. Но съгласете се, че ние не можемъ да се абстрахираме отъ българскитѣ интереси, защото сме *българи*. Отъ тукъ и нашата политика. Трѣбва да забѣлѣжа, че тя се дерижира не отъ българското правителство, а отъ *врѣмето и нуждите*. Други пжтъ ще имамъ случая понашироко да бѣседваме по този въпросъ а сега свършвамъ съ това.

Събранието се откри съ малка встъпителна рѣчь отъ прѣдсед. на добр.-д-во, г-нъ Енчо Атанасовъ,

слѣдъ което се даде думата на г. Д-ръ Маргинъ, който съ малко думи обясни разискванията и рѣшенията на конгреса. Ето най-важното въ резюме отъ неговата рѣчь.

Отначало разкритикува отчета на двѣтѣ управителни тѣла и намира, че сж изпуснати два момента, когато добруджанскитѣ въпросъ е билъ най-близко до своето окончателно разрѣшение. Първиятъ когато Д-ръ Раковски писалъ на добр.-д-во Миланъ Марковъ да споразумѣние и вториятъ когато заседаваше вториятъ добр. съборъ. „Тогава — продължи г. М. — ние трѣбваше да обявимъ Добруджа за република, да вземемъ всички оръжия и да застанемъ на границитѣ и за да запазимъ отъ евентуално нападение. Така ние всички щѣхме да бждемъ по домоветѣ си, а не тукъ.“ Понататъкъ г. Маргинъ говори върху причината частъ — изразходванитѣ суми отъ двѣтѣ управителни тѣла, слѣдъ което той събщи че конгреса бисъ поздравенъ отъ д-во „Гургулятъ“ сжщо и отъ изпълнителния комитетъ на македонскитѣ братства. Цѣльта на конгреса — продължи той, — да обедини двѣтѣ управителни тѣла, което се постигна споредъ менъ. За въ бждаше ще се издава само единъ вѣстн. подъ надсловъ „Добруджанско Знаме“. Изработихме единъ протесъ и бждащи директиви на постоянното присѣствие. Понеже между конгресиститѣ съществуваше разногласие прие се една бѣлѣжка отъ менъ, съ която се примириха крайнитѣ течения. Добрудж. дружби за напредъ ще ратувагъ за *автономията на Добруджа* съ *огледъ* на обстоятелството и врѣмето. Така ние *развѣрзахме* ржѣтъ на постоянното присѣствие. Събранието бѣха бурни и свързани съ голѣми неприятности.

Слѣдъ него взе думата повторно г. Е. Атанасовъ. Въ неговата рѣчь има нѣкои работи, които цензура та въ никой случай не ще допусне за печатъ, затова ще прѣмълчимъ много моменти. Отначало го-

вори за причината, дѣто не му позволи да се изкаже въ конгреса. Прави паралелъ между гражданския законъ въ България и Ромжия въ свръзка съ изборитѣ, слѣдъ което разглежда всѣхвѣтското, положение, — въ частности политическото положение въ Ромжия, дѣто споредъ него социалистическа Ромжия „възкрѣсна“. Послѣ, разглеждайки *обзкрѣсането* на Ромжия възвѣснотъ съ освободѣнието на Добруджа и намира, че гладнитѣ и боситѣ бѣжанци, като пчели въ кошерь, опитватъ при своята побратима комунистическата партия (Не е ли това прѣдизборенъ маниеръ? б. м.) Счита хората около двѣтѣ управителни тѣла стари грѣшници, но въпреки всичко това тѣ изплавали като вехтинъ надъ вода. Рѣчьта сж свършва съ горещъ апелъ къмъ присѣстващитѣ да се запишатъ членове на добр.-д-во. Въ рѣчьта си г. Е. А. не забрави да намекне за спора, който той ималъ съ неизвѣстенъ нему писачъ Миртъ. За него той каза, че приличалъ на вола, който рови прѣстѣ, но я хвърля на гърба си.

Слѣдъ него говори свещ. Икономовъ. Неговата рѣчь е аналогична на горнитѣ, затова не ще я цитираме.

Впечатленията отъ това събрание ни сж добри. По лицата на всички се четеше неограничено желание да заработятъ за прѣуспѣването на добрудж. дѣло. При това положение обаче човѣкъ неволно се пита: Дѣ е добруджанската интелигенция? Къдѣ е тя да поеме юздитѣ на тона наченание? Много плевели има да се корени, а нивата е голѣма! Къдѣ е добрудж. интелигенцията?

Р. Варналиевъ.

Варненско Окр. Фин. Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 8439

гр. Варна, 5 декември 1919 год.

Обявявамъ на интересующитѣ се, че на 19 того въ 3 часа слѣдъ пладнѣ, въ повѣреното ми управление, ще се произведе търгъ съ съкратенъ срокъ, по тайно наддаване, за продажбата на 66 скѣсени харари, 843 негодни торби, 1 чарга и 550 килограма смѣтъ отъ копчени остатъци, които сж складирани въ продуктия клоуъ на Варненския Интендантски Резерванъ Магазинъ. Наддаването ще става на килограмъ.

Отъ конкурентитѣ не се изискватъ никакви документи, освѣнъ 150 лева залогъ въ банково удостоверение.

Разносжитѣ за публикация и 3 Градско право сж за смѣтка на купувача.

Окр. Фин. Н-къ Тодоровъ.

Варнен. Окр. Акцизно Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 5625

гр. Варна, 10 декем. 1919 г.

Понеже произведения на 17 септември т. год. публиченъ търгъ за продажба на 40 кгр. Парафино-Церозимови свѣщи разни величини, въ смѣсъ съ чистъ восѣкъ, не се утвърди отъ Министерството на Финансиитѣ, поради ниската цѣна, която намѣриха затова, акцизното управление съобщава на интересующитѣ се за знание, че на 30 този мѣсець Декември въ помещението на Варненското Окр. Финансово управление ще се произведе новъ публиченъ търгъ за продаването на сжшитѣ свѣщи, съ първоначална оцѣнка 30 лева за единъ килограмъ.

Търгътъ ще почне точно въ 10 часа и ще трае до 12 часа прѣди обѣдъ.

За участие въ търга се изисква залогъ 5% върху първоначалната оцѣнка въ банково удостоверение.

Свѣшитѣ ще се прѣдаватъ на закупвача слѣдъ утвърждение, търга отъ Министерството на Финансиитѣ.

Свѣшитѣ се намиратъ въ Акцизното управление и желающитѣ да ги купятъ могатъ да ги видятъ всѣки присѣственъ денъ.

Акцизентъ Н-къ Ив. Поповъ.

Варненско Окр. Фин. Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 8381

гр. Варна, 3 декември 1919 год.

Обявявамъ на интересующитѣ се, че на 18 декември т. год. въ 3 часа слѣдъ пладнѣ, въ повѣреното ми управление, ще се произведе търгъ съ явно наддаване, съ съкратенъ срокъ, за продажбата на 20 кащи за зеле разни величини.

За участие въ търга отъ конкурентитѣ се иска само залогъ 5% върху първоначалната оцѣнка, която ще се прѣдѣля отъ тържната комисия въ деня на търга.

Кацитѣ сж складирани въ двора на 24 с-м, батарея въ мѣстността „Св. Никола“.

Наддаването ще става върху цѣлото количество, а прѣдаването имъ — слѣдъ утвърждение на търга.

Разносжитѣ за публикация и 3% градско право сж за смѣтка на купувача.

Окр. Фин. Н-къ Тодоровъ.

„Сфинксъ“ Българ. Акц. Застрахов. Дружество — София.

Основен капиталъ 2000000 лв. (срѣщу Народния Музей).

Има най-ефтини премии по ЖИВОТЪ и по ПОЖАРЪ — най-либерални условия.

Дирятъ се дѣятелни инспектори — аквизитори при особено износни условия.

за гр. Варна отнесете се до агента на Д-вото Игнатъ Кьосевъ ул. Търговска (въ здаието на д-во Дружба III етажъ) 1—5